

Aleg. 175.

Sprawozdanie

komisyi przemysłowej o wniosku Wydziału krajowego co do projektu statutu komisji dla spraw przemysłowych.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 15. Stycznia 1886 r. (ustępem 5), polecił był Wysoki Sejm ponownie Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższą sesyę sejmową przygotował wnioski, względem reorganizacji komisji krajowej dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego, w myśl uchwały, na wstępie powołanej.

Uchwała ta dosłownie brzmiała:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zreorganizował krajową komisję dla przemysłu, nadając jej nowy m statutom, wypracować się mającym, nadzór pod zwierzchnictwem Wydziału krajowego nad wszelkimi sprawami, tyczącemi się rozwoju przemysłu w kraju, zatem nad szkolnictwem przemysłowem, przemysłem domowym i rękodzielniczym“.

Wydział krajowy do L. 57.253/87 uczynił zadość poleceniu Wysokiego Sejmu, a komisya przemysłowa osobna, z ramienia Wysokiego Sejmu w roku bieżącym do rozpoznania spraw przemysłowych wysadzona — podzieliwszy sprawozdanie w mowie będące na 3. główne działy, szkół przemysłowych, zasiłków dla przemysłu i rewizji statutu komisji krajowej ustanowiła dla każdego działy jak wiadomo osobnych sprawozdawców.

Wnioski co do reorganizacji komisji krajowej dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego obejmuje niniejsze w zasadzie z przedłożeniem Wydziału krajowego zgodne sprawozdanie; z zamieszczeniem jedynie stosownych zmian lub stylistycznych uproszczeń jak następuje:

Projekt

statutu komisji krajowej dla spraw przemysłowych.

§. 1.

Zadaniem komisji przemysłu krajowego, działającej pod bokiem Wydziału krajowego, jest podniesienie przemysłu krajowego o ogóle, dalej opieka nad przemysłem domowym drobnym i rękodzielniczym, w szczególności zaś udoskonalenie i rozpowszechnienie fachowej nauki przemysłowej.

§. 2.

Sprawami, dotyczącymi fachowej nauki przemysłowej w szkołach zakładanych i utrzymywanych kosztem kraju, lub subwencyonowanych z funduszków krajowych, zawiaduje komisya krajowa w zastępstwie Wydziału krajowego, mianowicie :

a) Postanawia w granicach budżetu krajowego przez Sejm uchwalonego o zakładaniu fachowych szkół przemysłowych i warsztatów wzorowych, utrzymywanych kosztem kraju, powiatów i gmin, towarzystw lub osób prywatnych. Przeprowadza w tym celu z temi korporacyami i osobami rokowania względem przykładania się do kosztów założenia i utrzymywania tych zakładów, dalej względem ich urządzenia, zatwierdza statuta, regulamina plany nauk dla tych szkół i warsztatów. Powołuje nauczycieli dla szkół, utrzymywanych z funduszu krajowego, zatwierdza wybór nauczycieli dla szkół, zakładanych przez gminy i powiaty a zasilanych z funduszu krajowego, o ile według statutu organizacyjnego założyciele mają zastrzeżone mianowanie nauczycieli. — Sprawuje nadzór i zwierzchne kierownictwo tych zakładów, jużto przez członków, których wysyła z grona swego dla inspekcyi, jużto przez osobnych, na wniosek komisji krajowej przez Wydział krajowy mianowanych inspektorów krajowych, których zakres czynności i obowiązku określa osobny regulamin i instrukcyja, i zdaje o stanie tych szkół i warsztatów wzorowych sprawę Sejmowi krajowemu za pośrednictwem Wydziału krajowego.

b) Udziela zasiłki z kredytu rocznego, jaki Sejm przyzwoli na cele nauki przemysłowej dla fachowych szkół przemysłowych i warsztatów wzorowych, założonych przez c. k. Rząd i utrzymywanych kosztem skarbu Państwa, i przeprowadza w tym celu poprzednie rokowania z c. k. Rządem.

c) Urządza wystawy krajowych wyrobów przemysłu, w szczególności wystawy wyrobów szkół i warsztatów, o których mowa w ustępie a) i wystawy wzorów, modeli i narzędzi rękodzielniczych.

d) Udziela stypendya lub zasiłki uczniom szkół i warsztatów wzorowych, oraz osobom, posiadającym wiadomości techniczno-przemysłowe dla uzupełnienia wykształcenia zawodowego w kraju lub zagranicą.

e) Bada stosunki i potrzeby przemysłu domowego i rękodzielniczego w kraju, zbiera daty statystyczne i wysyła ludzi zawodowych za granicę dla poznania warunków obcej produkcji przemysłowej.

f) Ma staranie o rozwój muzeów przemysłowych w kraju.

§. 3.

W sprawach, w których chodzi o popieranie interesów wykształcenia przemysłowego przez Państwo i jeśli Rząd zasięga osobnych informacji albo komisya krajowa, uważa potrzebę wyrazić c. k. Rządowi swoje zapamiętywanie i życzenia, korespondencya i porozumiewanie się następuje za pośrednictwem Namiestnika.

§. 4.

We wszystkich sprawach i czynnościach podejmowanych dla popierania przemysłu innymi środkami jak wyliczonymi w §. 2., służy komisya krajowa Wydziałowi krajowemu, jako organ doradczy, przedewszystkiem zaś w sprawach rozdawnictwa pożyczek i zapomóg na cele popierania przemysłu z przeznaczonych na to w budżecie krajowym funduszków.

Komisji służy prawo przedstawiania Wydziałowi krajowemu wniosków i opinii we wszelkich sprawach, dotyczących się rozwoju przemysłu.

Wydział krajowy będzie zaś podawał do wiadomości komisji wszystkie akta odnoszące się do spraw przemysłowych.

§. 5.

Komisya krajowa zestawia swój budżet i przedkłada go Wydziałowi krajowemu ostatecznie co do wniosków względem wysokości rocznej dotacyi z funduszu krajowego, potrzebnej na pokrycie wydatków, połączonych z czynnościami w §. 2. wyszczególnionymi, w celu wyjednania przyzwolenia Sejmu.

Przyzwolonymi funduszami zarządza komisya i zdaje z nich liczbę.

§. 6.

W skład komisji wchodzi:

- a) Marszałek krajowy jako przewodniczący;
- b) Członek Wydziału krajowego, to jest szef departamentu, do którego należą sprawy przemysłowe;
- c) Osoby powołane na członków stałych przez Wydział krajowy;

d) Komisya krajowa tak złożona ma prawo powołać drugie tyle członków do grona swego, ile ich mianował Wydział krajowy.

Po upływie kadencji sejmowej i z rozpoczęciem nowej kadencji, ustępują członkowie powołani czy to przez Wydział krajowy, czy też przez komisję, — jeśli na nowo wybranymi nie zostaną.

§. 7.

Marszałek krajowy jest prezesem komisji krajowej.

Zastępuje go w razie przeszkody pierwszy lub drugi Wice-Prezes, których wybiera komisja krajowa.

Na wypadek nieobecności i tychże przewodniczy i urzęduje zamiast nich, członek Wydziału krajowego zasiadający w komisji.

§. 8.

Do ważności uchwał potrzeba obecności Prezesa lub jego zastępcy, i najmniej sześciu Członków.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów obecnych na posiedzeniu Członków, a w razie równości głosów rozstrzyga Przewodniczący.

§. 9.

Komisja krajowa ma prawo:

a) Wyznaczyć z grona swego stałe sekcje dla pewnych działów czynności;

b) tworzyć z Członków swych komisje dla zbadania i przygotowania spraw;

c) powoływać osoby z poza grona swego na delegatów do prowadzenia czynności, przez komisję krajową wskazanych, w jej zastępstwie;

d) w miarę potrzeby powołuje Wydział krajowy w poszczególnych wypadkach znawców zawodowych z grona profesorów, techników; z Izb handlowych i przemysłowych, z towarzystw technicznych lub pedagogicznych, albo też przemysłowców fachowych — do udziału w naradach komisji z głosem doradczym.

§. 10.

Zwyczajne zebrania komisji krajowej odbywają się cztery razy do roku, mianowicie: w Styczniu, w Kwietniu, w Czerwcu i w Październiku każdego roku w biurze komisji krajowej.

Kancelarya komisji krajowej ma rozesłać Członkom na 14 dni przed każdym posiedzeniem porządek dzienny obrad.

Nadzwyczajne zebrania komisji krajowej zwołuje jej Przewodniczący, ilekroć uzna potrzebę, lub jeżeli zażąda tego najmniej trzech Członków z oznaczeniem spraw, dla których domagają się nadzwyczajnego zebrania komisji.

W sprawach mniej ważnych, a nie cierpiących zwłoki, może przewodniczący zwołać posiedzenie nadzwyczajne, złożone tylko z członków miejscowych.

§. 11.

Organem wykonawczym komisji jest szef Departamentu II Wydziału krajowego, dla spraw komisji ustanowiony zaś będzie osobny sekretarz, którego komisja mianuje i płaci i którego obowiązki w instrukcji określa.

§. 12.

Pisma wychodzące z komisji krajowej dla spraw przemysłu, mają być zaopatrzone podpisem Prezesa lub jednego z zastępców.

Z władzami w kraju koresponduje komisja krajowa bezpośrednio, z Wydziałem krajowym zaś znosi się komisja w krótkiej drodze.

§. 13.

Członkowie wykonujący czynności z polecenia komisji krajowej poza miejscem zamieszkania, otrzymują diety 5 zł., za każdy dzień użyty do czynności, i jako zwrot kosztów podróży: za podróż koleją żelazną opłatę I. kl., a za podróż drogą pocztową po 1 zł. 50 ct. za miriametr.

§. 14.

Delegaci i korespondenci mają prawo żądać zwrotu wydatków, poniesionych z powodu poruczonej czynności. Korespondentom mogą być przyznawane remuneracje w kwotach ryczałtowych, według uznania komisji krajowej.

§. 15.

Mianowani przez Wydział krajowy lub przez komisję krajową członkowie, którzy nie wzięli udziału w trzech po sobie następujących posiedzeniach komisji krajowej i nie usprawiedliwili swej nieobecności, przestają być członkami komisji, a w ich miejsce powoła Wydział krajowy, a względnie komisja — na resztę kadencji innego członka.

Lwów dnia 15. Stycznia 1888 r.

Przewodniczący:

Sanguszko.

Sprawozdawca:

Dr. Weigel.

